

Huvudman

Montessorifriskolan i Gislaved Ekonomiska förening
Org. nr. 769612-3103

Ärendet

Tematisk tillsyn av beslut om betyg och betygskatalog i årskurs 9 vid grundskolan Montessorifriskolan i Gislaved i Gislaveds kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Montessorifriskolan i Gislaved Ekonomiska förening en anmärkning avseende brister rörande beslut om betyg och förandet av betygskatalog. Montessorifriskolan i Gislaved Ekonomiska förening ska senast den **fredag den 9 augusti 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2024:3205) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under vårterminen 2024 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende beslut om betyg, dokumentation av betyg och

utformning av betygskatalog avseende årskurs 9. Montessorifriskolan i Gislaved i Gislaveds kommun ingår i den tematiska tillsynen.

Tillsynen har genomförts genom besök på skolenheten den 18 april 2024. Som en del av tillsynen har även en intervju med rektorn och biträdande rektorn genomförts och dokumentation har granskats, bl.a. betygskatalog och en förteckning över undervisande personal. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Anmärkning

Beslut om betyg och betygskatalog i årskurs 9

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av en förteckning över den personal som undervisar eleverna i årskurs 9 och betygskatalogen från höstterminen 2023 avseende dessa elever. Av förteckningen över undervisande personal framgår vilka lärare som har lärarlegitimation. Betygskatalogen förs på papper, en sida för respektive ämne. Av betygskatalogen framgår bland annat Skolverkets skolenhetskod, skolform, namn på skolenheten, huvudman och lägeskommun. Vidare framgår elevernas namn, personnummer och klasstillhörighet samt namn och titel på de lärare som varit betygssättande i respektive ämne.

Längst ner på respektive sida i betygskatalogen har de lärare som ansvarat för undervisningen för samtliga ämnen signerat betygen för samtliga elever i undervisningsgruppen med en egenhändig signatur, men undervisande lärare har inte signerat varje enskilt betyg. I några fall har även rektorn signerat sidan. Bredvid varje elevs betyg finns en datering för när betyget sattes. Betygen är daterade den 14 och 15 december 2023. Rektorn och biträdande rektorn uppger i intervju att signaturerna längst ner på respektive sida i betygskatalogen ska tolkas som att signaturen är för beslut om samtliga elevers betyg i respektive grupp.

Av Skolinspektionens granskning av betygskatalogen och lärarförteckningen framgår att det i ämnena engelska samt idrott och hälsa är en olegitimerad lärare som ensam skrivit under betygskatalogerna. Rektorn och biträdande rektorn uppger i intervju att det beror på ett misstag, då biträdande rektorn trodde att läraren var legitimerad. I ämnena moderna språk med språkval spanska samt bild framgår vidare att den undervisande läraren har skrivit under betygskatalogen tillsammans med rektorn. Rektorn uppger i intervju att anledningen till detta är att läraren inte är legitimerad och att rektorn därför styrkt de betyg läraren satt med

sin signatur. Rektorn säger vidare att hen skrivit under betygskatalogerna i ämnena i egenskap av rektor.

Vidare framgår det av betygskatalogen för ämnet geografi att betyget E för en elev strukits över med penna och ersatts med betyget F. Även angivelsen om datum för betygsättning har strukits över och ersatts med samma datum som det ursprungliga betyget sattes. Det finns ingen notering om orsaken till överstrykningarna. Rektorn och biträdande rektorn uppger i intervju att det beror på att läraren råkat sätta ett felaktigt betyg och sedan upptäckt det. De säger att läraren därför ändrat det ursprungliga betyget utifrån detta misstag.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska sättas i grundskolans ämnen i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i under terminen (10 kap. 15 § första stycket skollagen). Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F användas. Om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i ett ämne på grund av elevens frånvaro, ska betyg inte sättas i ämnet (10 kap 18 § skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen). I 6 kap. 3-6 §§ skolförordningen finns kompletterande bestämmelser om vem som ska besluta om betyg.

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen).

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123) ska betygskatalogen utformas så att den skyddas mot förlust och olovlig ändring samt så att dokumentets äkthet över tiden kan säkerställas (3 §). Skolenheten ska ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygskatalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg (4 §). Betygskatalogen ska föras löpande. Betygskatalogen får föras på papper eller elektroniskt (5 §). Beslut om betyg ska föras in i betygskatalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats (6 §). Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 §). En betygskatalog i grundskolan ska innehålla ämnets namn och elevens betyg i respektive ämne. Ett betyg efter provning ska framgå av betygskatalogen. Om eleven har ett betyg i ämnet sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Beslut om att inte sätta betyg ska enligt 6 kap. 19 § skolförordningen (2011:185) i

grundskolan markeras med ett horisontellt streck (9 §). Siffran 3 ska anges när ett ämne inte lästs på grund av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 § skollagen (2010:800) eller anpassad timplan enligt 3 kap. 12 h § skollagen (11 §). Rättelser och ändringar av betyg ska anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras. Det ska framgå av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad (15 §).

Ett betyg som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av ett skrivfel eller liknande förbiseende får rättas av rektorn. Innan rättelse görs ska rektorn ge eleven och elevens vårdnadshavare tillfälle att yttra sig, om det inte är obehövt. (3 kap. 19 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Montessorifriskolan i Gislaved Ekonomiska förenings verksamhet vid Montessoriskolan i Gislaved uppfyller författningarnas krav avseende att betyg ska sättas i slutet av varje termin i de ämnen som eleven fått undervisning i under terminen.

Skolinspektionen bedömer dock att det är en brist att inte varje betyg är signerat av betygsättande lärare. Att betygsättande lärare signerat med en signatur för samtliga elever i undervisningsgruppen är inte tillräckligt. Eftersom varje betyg är ett beslut ska det vid varje betyg finnas en signatur med datering.

Vidare bedömer Skolinspektionen att det är en brist att lärare som saknar legitimation ensam signerar betyg samt att rektorn fattat beslut om vissa betyg. Utredningen visar att en olegitimerad lärare ensam signerat betyg i ämnena engelska och idrott och hälsa. Utredningen visar också att rektorn fattat beslut om betyg i ämnena moderna språk som språkval spanska och bild tillsammans med en olegitimerad lärare. Skälet till att rektorn fattat beslut om betyg i dessa fall är inte att den olegitimerade läraren som bedrivit undervisningen och en legitimerad lärare inte är eniga om betyg. Således är inte de förutsättningar under vilka rektorn ska fatta beslut om betyg uppfyllda.

Vidare bedömer Skolinspektionen att det är en brist att ett betyg och betygsdatum strukits över och ersatts utan notering om orsaken, samt att det är läraren som gjort en sådan rättelse. Utredningen visar att betyg och betygsdatum i ämnet geografi strukits över och att ett nytt betyg och betygsdatum lagts till. Det framgår inte av betygskatalogen om detta rör sig om en rättelse eller en ändring och av intervju med rektor och biträdande rektorn framgår att det är läraren som strukit över och ersatt det felaktigt satta betyget. En sådan rättelse ska dock göras av rektorn.

Val av ingripande

Skolinspektionen får istället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av

vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen.

Montessorifriskolan i Gislaved Ekonomiska förenings verksamhet vid Montessorifriskolan i Gislaved uppfyller inte författningarnas krav vad gäller beslut om betyg och betygskatalog. Utredningen visar att det framgår av betygskatalogen vem som beslutat om betyg, även om inte vart och ett av betygen är signerade och daterade. Övriga brister är enstaka och rör beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog i vissa ämnen. I något fall beror bristen dessutom på ett enskilt misstag. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela Montessorifriskolan i Gislaved Ekonomiska förening en anmärkning.

Beslutet har fattats av Carolin Levinsson. Utredaren David Lopez Svensson har varit föredragande i ärendet.